

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2To/95/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1617010117
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marcela Kosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1617010117.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Marcely Kosovej a sudcov JUDr. Petra Štífta a JUDr. Michala Valenta, v trestnej veci obžalovaného R. O., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky sp. zn. 1T/33/2017 zo dňa 28. 03. 2018, na verejnom zasadnutí konanom dňa 13. decembra 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného R. O., nar. XX. XX. XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom Okresného súdu Malacky sp. zn. 1T/33/2017 zo dňa 28. 03. 2018 bol obžalovaný R. O. uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mali dopustiť na tom skutkovom základe, že:

„dňa 24.11.2016 v čase o 01.15 h na ubytovni s názvom V. na adrese W., G. XX, na izbe číslo 4, fyzicky napadol spolubývajúceho poškodeného I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., N. XXX/XXX tak, že po predchádzajúcej hádke z dôvodu chrápania poškodeného, tohto udrel jedenkrát päťou do tváre, do pravého oka, čím poškodenému spôsobil prasknutie stropu prínosovej dutiny vpravo a vnútornej steny pravej očnice, tržné rany hornej a dolnej mihalnice pravého oka a poranenie mihalnicového svalu, vnútorné poranenie pravého oka, spočívajúce v zakrvácaní sietnice, ktoré zranenia si vyžiadali liečenie v trvaní 28 dní.“

Za uvedený prečin mu bol podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 36 písm. j/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výške 400,- € za súčasného ustanovenia náhradného trestu odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov a to v zmysle § 57 ods. 3 Tr. zák. Napokon bola obžalovanému v zmysle § 287 ods. 1 Tr. por. uložená povinnosť nahradiť poškodenému I. G. škodu vo výške 2.649,- €.

Rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný zahlásil proti nemu odvolanie ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice súdu o hlavnom pojednávaní proti všetkým jeho výrokom.

Svoje odvolanie bližšie zdôvodnil písomným podaním, doručeným krajskému súdu dňa 10. 12. 2018, ktoré bolo súčasne doručené i krajskej prokuratúre, prostredníctvom svojej obhajkyne v ktorom v podstate uviedol, že žalovanej trestnej činnosti sa nedopustil, nebol mu preukázaný úmysel a teda nemohlo dôjsť k naplneniu skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. Poukázal, že jediným priamym dôkazom trestnej činnosti je výsluch poškodeného, ktorý ho podľa prvostupňového súdu jasne usvedčuje. Napriek tomu však trvá na svojej nevine a preto poukázal na zásadu in dubio pro reo. Ďalej dal odvolaciemu súdu do pozornosti, že znalecký posudok podaný prof. MUDr. V. Y., CSc. nie je spôsobilý byť plnohodnotným dôkazom, nakoľko v zmysle inštrukcie MS SR č. 7/2009 sú znalcami spôsobilými vypracovať posudok v danej trestnej veci znalci zapísaní v odbore

zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia, resp. oftalmológia. Vzhľadom na tieto skutočnosti navrhol, aby Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Malacky sp. zn. 1T/33/2017 zo dňa 28. 03. 2018 zrušil z dôvodov uvedených v ustanovení § 321 písm. a/, d/ Tr. por. a sám rozhodol tak, že obžalovaného oslobodí, alebo vráti vec súdu prvého stupňa na doplnenie dokazovania.

K písomne zdôvodnenému odvolaniu sa krajská prokuratúra nevyjadrila.

Na verejnom zasadnutí krajského súdu obhajkyňa obžalovaného uviedla, že znalecký posudok bol vypracovaný znalcom z odvetvia chirurgia, pričom minimálne tento znalec mal konzultovať s lekármi, resp. znalcami z odboru traumatológia a oftalmológia. Podľa zistení obhajkyne MUDr. Y., ktorý vypracoval znalecký posudok a podal ho dňa 28. 12. 2016, vypracoval iný znalecký posudok, ktorý podal dňa 13. 12. 2016, pričom v tomto období mal vypracovať 11 znaleckých posudkov. Navrhla preto, aby krajský súd jej klienta v zmysle zásady in dubio pro reo spod podanej obžaloby oslobodil, resp. napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátorka krajskej prokuratúry považovala napadnutý rozsudok za zákonný a správny a preto navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť.

Na verejnom zasadnutí krajského súdu obžalovaný uviedol, že je nevinný.

Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, primárne konštatoval prípustnosť odvolania a tým absenciu dôvodov na rozhodnutie podľa § 316 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por., preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, riadiac sa pritom zásadou, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného R. O. nie je dôvodné.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že povinnosťou odvolacieho súdu na základe revízneho princípu, determinovaného uvedeným ustanovením, je preskúmanie len tých výrokov, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie a preskúmanie správnosti konania, ktoré predchádzalo týmto napadnutým výrokom rozsudku. Výnimkou z uvedenej zásady a to, že odvolací súd musí prihliadnuť aj na chyby, ktoré síce odvolaním neboli vytýkané, ale ktoré sú takej povahy, že by odôvodňovali (po právoplatnosti rozsudku) podanie mimoriadneho opravného prostriedku, t.j. dovolania, avšak takéto chyby v danom prípade zistené neboli.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že pred súdom prvého stupňa boli vykonané na hlavnom pojednávaní všetky dostupné a potrebné dôkazy na objasnenie skutkového stavu veci, v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por. a tieto okresný súd správne vyhodnotil tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.

Skutkové zistenia súdom prvého stupňa sú správne a zodpovedajú dokazovaniu, ktoré bolo vykonané na hlavnom pojednávaní. Pri zachovaní kontradiktórnosti konania okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky dostupné dôkazy potrebné pre poznanie skutkových okolností nevyhnutných pre zákonu zodpovedajúce a spravodlivé rozhodnutie o obžalobe, ktorá na obžalovaného R.R. bola podaná. Dôkazy pritom vyhodnotil jednotlivo, ako aj v celom ich súhrne, logickým a zároveň aj podrobne a presvedčivo odôvodneným spôsobom, ktorému z hľadiska pravidiel stanovených pre hodnotenie dôkazov nemožno nič vytýkať.

V odôvodnení napadnutého rozsudku v intenciách ustanovenia § 168 ods. 1 Tr. por. súd prvého stupňa podrobne a vyčerpávajúcím spôsobom rozviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenie a napokon tiež, akými právnymi úvahami sa riadil, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa ustanovení Trestného zákona v otázke viny obžalovaného R.R..

Krajský súd si plne osvojuje skutkové závery prvostupňového súdu a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Aj senát odvolacieho súdu dospel k záveru, že skutok popísaný v odvolaní napadnutom rozsudku sa stal a spáchal ich obžalovaný R. O. spôsobom v ňom popísaným. Nemá preto pochybnosti, že skutkové zistenia uvedené v skutkovej vete napadnutého rozsudku sú v súlade so stavom vecí a je nimi preukázané, že obžalovaný v kritickej dobe, t. j. dňa 24.11.2016, v čase o 01:15 hod. na ubytovni s názvom V. na adrese W., G. XX, na izbe číslo 4, fyzicky napadol spolubývajúceho poškodeného I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., N. XXX/XXX tak, že po predchádzajúcej hádke z dôvodu chrápania poškodeného, tohto udrel jedenkrát päťou do tváre, do pravého oka, čím poškodenému spôsobil prasknutie stropu prínosovej dutiny vpravo a vnútornej steny pravej očnice, tržné rany hornej a dolnej mihalnice pravého oka a poranenie mihalnicového svalu, vnútorné poranenie pravého oka, spočívajúce v zakrvácaní sietnice, ktoré zranenia si vyžiadali liečenie v trvaní 28 dní.

Pokiaľ sa týka jednotlivých odvolacích argumentov obžalovaného, krajský súd uvádza, že v kontexte subjektívnej stránky, zo strany obžalovaného nešlo o konanie, kedy poškodeného zasiahol náhodne lakťom. Skutočnosti formulované znalcom prof. W. V. Y., CSc. bez pochyb preukazujú, že obžalovaný konal voči poškodenému úmyselne. Menovaný znalec svojimi tvrdeniami prezentovaným v písomne podanom znaleckom posudku, ale i svojou výpoveďou na hlavnom pojednávaní, jednoznačne vyvracia verziu obžalovaného o akejsi náhode. Ak by nastal obžalovaným udávaný mechanizmus vzniku zranení úderom predlaktia alebo lakťa, musel by najskôr vyvolať zlomeniny okrajov očnice dolného, horného alebo bočných okrajov. Avšak takéto zranenie očnice nebolo zistené. Prelomenie stien očnice sa nachádzalo v jej strope a zadnej časti. A toto mohlo byť spôsobené len tzv. hydrodynamickým efektom, kedy náraz hánok na očnú guľu spôsobí zväčšenie jej vnútorného tlaku, zmenu jej obvyklého guľovitého tvaru do strán a prelomenie tenkých stien očnice na korešpondujúcich miestach. Súčasné zvýšenie vnútroočného tlaku vyvolalo poškodenie sietnice a tam sa nachádzajúcich receptorov zrakového nervu, ktoré len veľmi pomaly a nie vždy regenerujú. K podrobnému popisu mechanizmu vzniku zranení poškodeného a k ďalším zisteniam znalca odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na okresným súdom detailne rozvedené závery týkajúce sa vykonaného znaleckého dokazovania tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom (str. 10 - 11 preskúmaného rozsudku). Pokiaľ ide teda o námietku týkajúcu sa formy zavinenia, krajský súd v názorovej zhode s prvostupňovým súdom uvádza, že tak z okolností prípadu, keď obžalovaný napadol poškodeného a fyzicky na neho útočil päťou, pričom útok smeroval na oblasť tváre, konkrétne na oko poškodeného, možno vyvodiť, že musel vedieť, že poškodenému nielen môže, ale aj nevyhnutne musí spôsobiť poranenia, teda konal v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a/ Tr. zák. Ak teda obžalovaný považoval následok za nutný, potom ho celkom isto aj chcel spôsobiť. Niet pochyb, že z hľadiska objektívnej stránky išlo o aktívne konanie obžalovaného. Obhajobu obžalovaného spočívajúcu v tom, že konal nedbanlivostne preto hodnotí krajský súd za nedôveryhodnú a motivovanú len snahou vyhnúť sa zodpovednosti za spáchané protiprávne konanie voči poškodenému.

K devalvovaniu výpovede poškodeného I. G., ako jediného svedka, odvolací súd konštatuje, že je síce pravdou, že poškodený bol jediným priamym usvedčujúcim dôkazom ohľadom spáchaného skutku, avšak jeho výpoveď je jednak jasná, zrozumiteľná, presvedčivá a vierohodná a jednak nie je inými dôkazmi spochybňovaná, či vyvracaná. V svetle prerokúvaného prípadu navyše k výpovedi poškodeného na hlavnom pojednávaní, jednoznačne usvedčujúcej obžalovaného, možno v neprospech obžalovaného podporne priradiť aj výpoveď znalca vrátane ním podaného znaleckého posudku (ktorý potvrdil verziu napadnutia popísanú poškodeným, s určením zranení a následkov). I na tomto mieste odvolací súd odkazuje na prvostupňovým súdom precízne rozvedené závery týkajúce sa vykonaného znaleckého dokazovania (str. 10 - 11 preskúmaného rozsudku). Aj podľa názoru odvolacieho súdu nebolo zistené nič, čo by spochybňovalo výpoveď poškodeného I. G.. Neexistuje žiadny objektívny dôvod, prečo by si mal poškodený vymýšľať, respektíve krivo obviňovať obžalovaného z takéhoto útoku. Nebolo preukázané, že by poškodený mal niekedy v minulosti spreď tohto incidentu akýkoľvek spor s obžalovaným, prípadne že by mal záujem mu krivým svedectvom nejako uškodiť.

Pokiaľ sa týka spochybňovania odbornosti znalca prof. MUDr. V. Y., CSc, z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia, odvolací súd konštatuje príliehavosť argumentov formulovaných súdom prvého stupňa v preskúvanom rozsudku. Chirurgiu a traumatológiu aj krajský súd považuje za natoľko príbuzné medicínske odvetvia, že sa v mnohom navzájom značne prelínajú a ani odvolací súd nevzhladol žiadnu spornosť ohľadom správnosti a zákonnosti pribratia znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia, do konania a ním realizované dôkazy, vrátane posudzovania mechanizmu vzniku zranení, čo platí o to viac, ak sám znalec v znaleckom posudku označil odvetvie chirurgia - špecializácia traumatológia. Tak ako okresný, tak i krajský súd zdôrazňuje, že skutočnosť, že v inštrukcii č. 7/2009 Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 25. marca 2009, č. 23635/2009-51 o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti, sa v rámci Obsahových vymedzení znaleckých odborov a odvetví, tvoriacich prílohu č. 6 inštrukcie, uvádza zaobranie mechanizmom vzniku zranení v rámci odvetvia traumatológia (čo aj okrem iného zohľadňuje toto odvetvie), ešte neznamená, že mechanizmom vzniku zranení sa nemôže zaoberať aj odvetvie chirurgia, pretože obsahové vymedzenia jednotlivých odvetví sú uvedené príkladmo, teda len demonštratívne (v opačnom prípade by bol nepoužiteľný aj znalecký posudok z odvetvia oftalmológia, ako navrhuje obhajoba). Napokon túto okolnosť mohol namietat' aj sám znalec, pokiaľ by dospel k záveru, že nie je oprávnený, resp. odborne kompetentný riešiť a zodpovedať položené otázky. Tak vo vypracovanom znaleckom posudku, ani v rámci výpovede, znalec ani len nenaznačil žiadnu pochybnosť v zmysle, že na nejakú otázku, príp. inú okolnosť, sa nevie vyjadriť, eventuálne, že by mal poskytnúť odpoveď znalca z iného odvetvia.

K obhajobou požadovanému uplatneniu zásady in dubio pro reo odvolací súd uvádza, že v súvislosti s odvolacou námietkou obžalovaného, že nebola braná do úvahy zásada „v pochybnostiach v prospech obvineného“, odvolací súd uvádza, že predmetná zásada je zásadou vzťahujúcou sa na hodnotenie skutkových zistení súdu nižšieho stupňa. Zásada in dubio pro reo neznamená, že vykonané dôkazy si nemôžu odporovať. Úlohou súdu práve je rozporné dôkazy hodnotiť podľa zásady voľného hodnotenia dôkazov v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. a hodnotením dôkazov vzniknuté rozpory odstrániť, k čomu v procese dokazovania pred prvostupňovým súdom aj došlo. Správne teda formuluje súd prvého stupňa, že v prípade, ak obžalovaný uvádza iný priebeh skutkového deja, než je uvedený orgánmi činnými v trestnom konaní v obžalobe, respektíve ak vysloví domnienku, že si poškodený dokumentované zranenie mohol spôsobiť až po údere, pádom na stolík, neznamená to, a priori, že súd má rozhodnúť podľa zásady in dubio pro reo, pretože je tu pochybnosť vyvolaná tvrdením obžalovaného. Trestný poriadok totiž nepozná zásadu, že obžalovaného treba vždy oslobodiť, ak tvrdí, že sa nedopustil žalovaného trestného činu. Súd musí použiť zásadu in dubio pro reo len vtedy, ak aj po riadnom vyhodnotení dôkazov zostanú o okolnosti, či sa stal žalovaný skutok alebo či ho spáchal obžalovaný, rozumné pochybnosti. O takýto prípad však v posudzovanej trestnej veci nejde. Pokiaľ teda súd po vyhodnotení dôkaznej situácie dospeje k záveru, že jedna z výpovedí alebo jedna zo skupiny dôkazov je pravdivá, že jej vierohodnosť nie je ničím spochybňovaná, a úvahy vedúce k tomuto záveru zhrnie do odôvodnenia svojho rozhodnutia, nie sú splnené podmienky pre uplatnenie zásady „v pochybnostiach v prospech“, pretože súd pochybnosti nemá.

Po preskúmaní spisového materiálu a vykonaného dokazovania, ako aj vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, si odvolací súd v plnej miere osvojil závery okresného súdu, že všetky dôkazy tak, ako boli vykonané a vyhodnotené, neposkytujú žiaden priestor pre pochybnosti o správnosti skutkových zistení premietnutých do skutkovej vety výrokovej časti prvostupňového rozsudku.

Odvolací súd nevzhladol pochybenia ani v žiadnom výroku o uloženom treste napadnutého rozsudku. Súd prvého stupňa pri ukladaní trestu rešpektoval účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. a jeho druh a výmeru určil v súlade s hľadiskami vyjadrenými v § 34 ods. 4 Tr. zák., s cieľom splniť účel trestov tak z pohľadu generálnej ako aj individuálnej prevencie.

Okresný súd pri ukladaní trestu obžalovanému veľmi správne vychádzal zo závažnosti prečinu, z ktorého bol uznaný vinným a ktorý určuje už zákonodarca stanovením rozpätia trestnej sadzby (v prerokúvanom prípade 6 mesiacov až 2 roky). Ďalej prvostupňový súd správne zistil u obžalovaného jednu poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. j/ Tr. zák. a žiadnu priťažujúcu okolnosť. Následne okresný súd zákonným spôsobom postupoval v intenciách § 38 ods. 2 Tr. zák. a pri uvedenom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (1:0) upravil trestnú sadzbu tak, že znížil hornú hranicu zákonom ustanovenej

trestnej sadzby o jednu tretinu (§ 38 ods. 3 Tr. zák.) a správne ustálil novovzniknutú trestnú sadzbu u obžalovaného v rozpätí 6 mesiacov až 18 mesiacov.

Aj podľa názoru krajského súdu pre nápravu obžalovaného postačí aj uloženie tzv. alternatívneho trestu a to konkrétne peňažného trestu, vo výmere 400,- Eur. Za adekvátny a súladný so zákonom možno považovať aj náhradný trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov.

Napokon nič nemožno vytknúť ani výroku o náhrade škody, ktorá bola ustálená vo výške, ktorá vyplýva zo znaleckého posudku znalca prof. MUDr. V. Y., CSc., t. j. z obodovania zranení, ktoré poškodený preukázateľne utrpel.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.